

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾
z dnia2007 r.**

**w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej
w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013**

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej, zwanej dalej „pomocą”, w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zwanego dalej „Programem”, w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność;
- 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy oraz wnioski o płatność;
- 3) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, na podstawie której jest przyznawana pomoc, zwana dalej „umową”;
- 4) kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności, inne niż wymienione w przepisach rozporządzenia Komisji nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1974/2006”, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy.

§ 2. 1. Pomoc jest przyznawana:

- 1) gminie;

- 2) instytucji kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego;
- 3) kościołowi lub innemu związkowi wyznaniowemu na operacje, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 4 i 11.
- 4) organizacji pozarządowej o statusie organizacji pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.²⁾), której cele statutowe są zbieżne z celami działania, określonego w § 1 - którym został nadany numer identyfikacyjny, w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie pomocy.

§ 3. 1. Pomoc jest przyznawana na operacje spełniającą wymagania określone w Programie zapewniającą osiągnięcie i zachowanie celów działania, o którym mowa w § 1:

- 1) która nie jest finansowana z udziałem innych środków publicznych, z wyjątkiem współfinansowania z krajowych środków publicznych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury w ramach Programu Operacyjnego Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
 - 2) realizowaną w miejscowości należącej do:
 - a) gminy wiejskiej lub
 - b) gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców, lub
 - c) miejscowości należących do gmin miejskich, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tys. mieszkańców;
 - 3) której realizacja nie została rozpoczęta przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy.
2. Pomoc jest przyznawana, jeżeli zostały spełnione warunki określone w rozporządzeniu oraz innych przepisach prawa związanych z realizacją operacji.
3. Pomoc jest przyznawana, jeżeli:
- 1) operacja będzie realizowana w jednym albo dwóch etapach;
 - 2) złożenie wniosku o płatność pośrednią nastąpi w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy;

3) zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność ostateczną nastąpi w terminie:

a) 36 miesięcy od dnia zawarcia umowy – w przypadku operacji realizowanych w dwóch etapach,

b) 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy – w przypadku operacji realizowanych w jednym etapie

- lecz nie później niż do dnia 30 czerwca 2015 r.;

4) płatność ostateczna będzie obejmować nie mniej niż 25% łącznej planowanej wysokości pomocy.

4. Przez wniosek o płatność:

1) pośrednią – rozumie się wniosek o płatność składany po zrealizowaniu każdego z etapów operacji, jeżeli dany etap nie jest etapem końcowym;

2) ostateczną – rozumie się wniosek o płatność składany po zrealizowaniu całej operacji.

§ 4. 1. Pomoc polega na refundacji kosztów:

1) określonych w § 5;

2) poniesionych:

a) po dniu, w którym złożony został wniosek o przyznanie pomocy, a w przypadku kosztów stanowiących koszty ogólne – poniesionych nie wcześniej niż 1 stycznia 2007 r.,

b) w formie rozliczenia bezgotówkowego
- zwanych dalej „kosztami kwalifikowalnymi”.

2. Koszty poniesione przed dniem zawarcia umowy są ponoszone na wyłączne ryzyko wnioskodawcy. W przypadku odmowy udzielenia pomocy wnioskodawcy nie przysługuje roszczenie o zwrot tych kosztów.

3. Pomoc nie obejmuje kosztów innych niż określone w § 5, w szczególności:

1) refinansowania odsetek;

2) opłaty ubezpieczeniowej;

3) podatku VAT, jeżeli możliwe jest jego odzyskanie.

4. Refundacji podlegają koszty kwalifikowalne poniesione przez beneficjenta, nie więcej jednak niż 75% kosztów kwalifikowalnych pochodzących z EFRROW, z tym że dla jednej miejscowości – nie więcej niż 500 tys. zł w okresie realizacji Programu.

5. Jeżeli operacja będzie realizowana co najmniej w dwóch miejscowościach, wysokość pomocy dla operacji nie może być wyższa niż 500 tys. zł.

6. Wysokość pomocy przyznanej na realizację jednej operacji nie może być niższa niż 25 tys. zł.

§ 5. 1. Do kosztów kwalifikowanych zalicza się koszty:

- 1) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów publicznych pełniących funkcje kulturalne, w szczególności świetlic i domów kultury;
- 2) budowy, przebudowy lub remontu obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji, służących do użytku publicznego,
- 3) zakupu towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych oraz tradycyjnych zawodów;
- 4) związane z kształtowaniem centrów wsi jako obszaru przestrzeni publicznej, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów, parkingów, chodników lub oświetlenia ulicznego;
- 5) urządzania i porządkowania terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku;
- 6) budowy, przebudowy lub remontu małej infrastruktury turystycznej;
- 7) zagospodarowania zbiorników i cieków wodnych na rzecz rekreacji lub poprawy estetyki miejscowości;
- 8) rewitalizacji budynków zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków, użytkowanych na cele publiczne, oraz obiektów małej architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci;
- 9) zakupu i odnawiania obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne;
- 10) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów i usług, w szczególności pawilonów, punktów wystawowych, sal ekspozycyjnych lub witryn;
- 11) odnawiania elewacji zewnętrznych i dachów w zabytkowych obiektach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub wojewódzkiej ewidencji zabytków;

12) wyburzenia i rozbiórki zdewastowanych budynków i budowli publicznych w celu uporządkowania terenu w miejscowości, jeżeli niemożliwe jest ich odnowienie i dalsze użytkowanie – w zakresie koniecznym do realizacji operacji wymienionych w pkt 1-11.

2. Ponadto w zakres kosztów kwalifikowalnych związanych z rodzajem operacji wchodzi koszt zakupu:

- 1) usług budowlanych;
- 2) materiałów budowlanych;
- 3) innych materiałów i usług bezpośrednio związanych z realizacją operacji, w szczególności materiałów wykończeniowych, usług montażowych i wykończeniowych, usług porządkowych lub transportowych;
- 4) wyposażenia obiektów wchodzących w zakres operacji, w szczególności urządzeń, mebli lub innych elementów wyposażenia służących realizacji celów operacji, o trwałości użytkowej co najmniej 7 lat;
- 5) materiału roślinnego służącego realizacji operacji.

3. Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się także koszty ogólne, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji, w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji, obejmujące koszty:

- 1) przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w szczególności:
 - a) kosztorysów,
 - b) projektów architektonicznych lub budowlanych,
 - c) ocen lub raportów oddziaływania na środowisko,
 - d) dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej,
 - e) wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości;
- 2) opłat za patenty lub licencje;
- 3) nadzoru urbanistycznego, architektonicznego, budowlanego lub konserwatorskiego;
- 4) usług dotyczących zarządzania operacją;
- 5) transportu do miejsca realizacji operacji oraz koszty montażu.

§ 6. 1. Zarząd województwa podaje, do publicznej wiadomości, na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego albo wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej oraz w co najmniej jednym dzienniku o zasięgu wojewódzkim informację o kryterium uwzględniającym specyfikę województwa i opartym o

mierzalny wskaźnik (kryterium regionalnym) oraz o terminie i miejscu składania w danym roku wniosków o przyznanie pomocy.

2. Termin składania wniosków o przyznanie pomocy nie może być krótszy niż 30 dni i dłuższy niż 60 dni.

3. Początek terminu, o którym mowa w ust. 2, nie może być wyznaczony wcześniej niż przed upływem 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w ust. 1.

4. Zarząd województwa podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego albo wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej informację o możliwości dodatkowego składania wniosków o przyznanie pomocy w danym roku realizacji Programu, jeżeli pozytywne rozpatrzenie wszystkich wniosków o przyznanie pomocy nie objęło 100% dostępnych w tym roku środków. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 7. 1. W jednym naborze można złożyć jeden wniosek o przyznanie pomocy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli na podstawie uprzednio złożonego wniosku o przyznanie pomocy odmówiono przyznania pomocy.

§ 8. 1. Wniosek o przyznanie pomocy składa się osobiście albo przez upoważnioną osobę bezpośrednio w urzędzie marszałkowskim albo wojewódzkiej samorządowej jednostce organizacyjnej, właściwych ze względu na miejsce realizacji operacji.

2. Z chwilą złożenia wniosku o przyznanie pomocy zarząd województwa wydaje potwierdzenie jego złożenia, zawierające datę wpływu wniosku, opatrzone pieczęcią urzędu marszałkowskiego albo wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej oraz podpisane przez osobę przyjmującą ten wniosek.

§ 9. 1. Wniosek o przyznanie pomocy zawiera w szczególności:

- 1) numer identyfikacyjny wnioskodawcy, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie pomocy, o ile został nadany;
- 2) nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 3) opis planowanej operacji, w tym określenie miejsca jej realizacji, celów zakresu i kosztów;

- 4) plan finansowy operacji;
- 5) wykaz dokumentów, które powinny być do niego dołączone;
- 6) informacje o załącznikach;
- 7) oświadczenia lub zobowiązania wnioskodawcy związane z pomocą;
- 8) zestawienie rzeczowo-finansowe operacji.

2. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się wymagane w nim dokumenty, w tym:

- 1) plan odnowy miejscowości, zawierający w szczególności:
 - a) charakterystykę miejscowości, w której będzie realizowana operacja,
 - b) inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego,
 - c) ocenę mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja,
 - d) opis planowanych zadań w perspektywie 7 lat od dnia przyjęcia dokumentu;
- 2) uchwałę:
 - a) zebrania wiejskiego lub rady dzielnicy lub rady osiedla, lub rady miasta w sprawie przyjęcia planu odnowy miejscowości, w której będzie realizowana operacja,
 - b) rady gminy lub rady miasta w sprawie zatwierdzenia planu odnowy miejscowości.

3. Zarząd województwa udostępnia formularz wniosku o przyznanie pomocy nie później niż w dniu podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w § 6 ust. 1.

4. Wnioskodawca informuje zarząd województwa o wszelkich zmianach objętych wnioskiem niezwłocznie po ich zaistnieniu.

§ 10. 1. W przypadku wpływu wniosku nieprawidłowo wypełnionego lub bez wymaganych załączników zarząd województwa wzywa wnioskodawcę, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania.

2. Jeżeli wnioskodawca, pomimo wezwania do usunięcia braków, nie usunął wszystkich braków w terminie, zarząd województwa wzywa ponownie wnioskodawcę, w formie pisemnej, do usunięcia pozostałych braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

3. Jeżeli wnioskodawca, pomimo ponownego wezwania do usunięcia braków, nie usunął wszystkich braków w terminie zarząd województwa odmawia przyznania pomocy.

4. Złożony wniosek o przyznanie pomocy nie może być zmieniany przez wnioskodawcę w zakresie planu finansowego operacji lub zestawienia rzeczowo-finansowego operacji, z wyłączeniem zmian wynikających z wezwań zarządu województwa.

§ 11. 1. O przyznaniu pomocy decyduje liczba uzyskanych punktów, przyznanych przez zarząd województwa na podstawie następujących kryteriów:

- 1) dochód podatkowy gminy, w której planowana jest realizacja operacji w przeliczeniu na 1 mieszkańca, na rok, w którym składany jest wniosek o przyznanie pomocy, kształtuje się na poziomie:
 - a) średniej krajowej i poniżej - 2 punkty,
 - b) powyżej średniej krajowej - 0 punktów;
- 2) bezrobocie w powiecie gdzie znajduje się gmina, w której planowana jest realizacja operacji w okresie ostatnich 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy jest:
 - a) równe lub wyższe od średniej w województwie - 2 punkty,
 - b) niższe od średniej w województwie - 0 punktów;
- 3) kryterium regionalne - 2 punkty;
- 4) wnioskowana kwota dofinansowania operacji wynosi nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowalnych operacji– 1 punkt.

2. W pierwszej kolejności do realizacji przyjmowane są operacje, które uzyskały największą liczbę punktów.

3. W przypadku operacji z taką samą liczbą punktów o kolejności decyduje niższa wartość dochodu podatkowego gminy przypadająca na 1 mieszkańca.

4. W przypadku wniosków o przyznanie pomocy o tej samej liczbie punktów i identycznej wartości dochodu podatkowego gminy przypadającego na 1 mieszkańca – kolejność zarejestrowania poprawnie wypełnionego wniosku o przyznanie pomocy.

5. Do realizacji mogą być przyjęte:

- 1) maksymalnie 3 operacje z każdej gminy w jednym naborze, które uzyskały największą liczbę punktów;
- 2) operacje, które uzyskały co najmniej 3 punkty.

§ 12. Wniosek o przyznanie pomocy rozpatruje się w terminie do 3 miesięcy od dnia zakończenia naboru.

§ 13. 1. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy zarząd województwa wyznacza niezwłocznie wnioskodawcy, w formie pisemnej, termin zawarcia umowy, nie dłuższy niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

2. W przypadku gdy wnioskodawca nie stawiał się w wyznaczonym przez zarząd województwa terminie w celu zawarcia umowy, zarząd województwa odmawia przyznania pomocy, chyba że wnioskodawca stawiał się w celu podpisania umowy w innym terminie:

1) uzgodnionym z zarządem województwa przed upływem wyznaczonego w wezwaniu terminu albo

2) wyznaczonym przez zarząd województwa, nie dłuższym niż 21 dni od dnia, na który został wyznaczony poprzedni termin zawarcia umowy.

§ 14. 1. W razie uchybienia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy zarząd województwa, na prośbę wnioskodawcy, przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli wnioskodawca:

1) wniósł prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia;

2) jednocześnie z wniesieniem prośby dopełnił czynności, dla której określony był termin;

3) uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy.

2. Przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 1, jest niedopuszczalne.

3. W przypadku przywrócenia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w ramach postępowania w sprawie przyznania pomocy po zakończeniu tego postępowania do ustalenia kolejności, w jakiej przysługuje pomoc, przyjmuje się, że wniosek został złożony w dniu przywrócenia terminu.

§ 15. 1. Wezwanie przez zarząd województwa wnioskodawcy do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy wstrzymuje

bieg terminu rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy do czasu wykonania przez wnioskodawcę tych czynności.

2. Jeżeli w trakcie rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy niezbędne jest uzyskanie dodatkowych wyjaśnień lub opinii innego podmiotu lub zajdą nowe okoliczności budzące wątpliwości co do możliwości przyznania pomocy, termin rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy wydłuża się o czas niezbędny do uzyskania wyjaśnień lub opinii, o czym zarząd województwa informuje na piśmie wnioskodawcę.

§ 16. 1. Umowę zawiera się na formularzu udostępnionym na stronach internetowych urzędu marszałkowskiego albo wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej .

2. Poza postanowieniami określonymi w art. 23 ustawy z dnia 7 marca 2007 r., o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, zwanej dalej „ustawą”, umowa może zawierać inne postanowienia dotyczące realizacji operacji, w szczególności zobowiązania beneficjenta dotyczące:

1) osiągnięcia celu operacji i jego zachowania przez 7 lat od dnia dokonania przez agencję płatniczą płatności ostatecznej;

2) ograniczeń lub warunków w zakresie:

a) przenoszenia własności lub posiadania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji lub sposobu ich wykorzystywania,

b) sposobu lub miejsca prowadzenia działalności związanej z przyznaną pomocą;

3) umożliwienia przeprowadzenia kontroli związanych z przyznaną pomocą;

4) przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą;

5) informowania zarządu województwa o okolicznościach mogących mieć wpływ na wykonanie umowy.

3. Zmiana umowy w zakresie zobowiązań beneficjenta określonych w ust. 2:

1) pkt 1 i 2 jest nieważna;

2) pkt 3 może być dokonana w wyjątkowych okolicznościach.

§ 17. 1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez zarząd województwa.

2. Weksel wraz z deklaracją wekslową, o których mowa w ust. 1, są podpisywane przez beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika urzędu marszałkowskiego albo wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej. Weksel wraz z deklaracją wekslową składane są w siedzibie urzędu marszałkowskiego albo wojewódzkiej samorządowej jednostki organizacyjnej w dniu zawarcia umowy.

§ 18. 1. Warunki wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy określa umowa, z tym że środki te mogą być wypłacone, jeżeli beneficjent:

1) zrealizował operację lub jej etap, w tym poniósł związane z tym koszty, zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu, umowie oraz innych przepisach dotyczących inwestycji objętych operacją;

2) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;

3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych z tym związanych.

2. W przypadku gdy beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji lub jej etapu, które zostały zrealizowane zgodnie z tymi warunkami oraz jeżeli cel operacji został osiągnięty lub może zostać osiągnięty do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.

§ 19. 1. Tryb wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy określa umowa, z tym że są one wypłacone na wniosek o płatność.

2. Wniosek o płatność składa się do agencji płatniczej za pośrednictwem zarządu województwa osobiście lub przez upoważnioną osobę bezpośrednio w urzędzie marszałkowskim albo wojewódzkiej samorządowej jednostce organizacyjnej, właściwych ze względu na miejsce realizacji operacji.

3. Wniosek o płatność zawiera w szczególności wykaz dokumentów, które powinny być do niego dołączone.

4. Przepis § 8 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

§ 20. 1. Jeżeli wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów lub wniosek lub dokumenty nie spełniają innych wymagań, wzywa się beneficjenta, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania.

2. Jeżeli beneficjent pomimo wezwania nie usunął braków w wyznaczonym terminie, wzywa się ponownie beneficjenta, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

3. Jeżeli beneficjent, pomimo ponownego wezwania, nie usunął braków, rozpatruje się wniosek o płatność w zakresie, w jakim został wypełniony, oraz na podstawie dołączonych i poprawnie sporządzonych dokumentów.

4. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność można wzywać beneficjenta, w formie pisemnej, do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów, w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania.

§ 21. 1. Wypłaty środków finansowych dokonuje się niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność, lecz nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

2. Przepis § 15 stosuje się odpowiednio.

§ 22. W uzasadnionych przypadkach zarząd województwa może wyrazić zgodę na:

- 1) przeniesienie przez beneficjenta własności lub posiadania nabytych dóbr objętych projektem, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz jego jednostki organizacyjnej lub jednostki, która spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy i przejmie zobowiązania dotychczasowego beneficjenta;
- 2) zmianę przeznaczenia nabytych przez beneficjenta dóbr, wyremontowanych lub wybudowanych budynków lub budowli w całości lub w części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystania nie naruszy celów i zakresu działania, o którym mowa w § 1.

§ 23. 1. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego dotyczącymi terminów.

2. Termin wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w placówce pocztowej operatora publicznego.

§ 24. 1. Innymi, niż wymienione w przepisach rozporządzenia nr 1974/2006 kategoriami siły wyższej i wyjątkowymi okolicznościami, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy, są:

1) wywłaszczenie części nieruchomości związanej z operacją, jeżeli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu zawarcia umowy;

2) katastrofa naturalna powodująca trwałe uszkodzenie nieruchomości lub obiektów będących przedmiotem operacji;

3) wypadki lub awarie skutkujące zniszczeniem budynków, budowli lub innego mienia w stopniu uniemożliwiającym ich dalsze używanie zgodnie z założonym celem operacji;

4) kradzieże mienia będącego przedmiotem operacji, z wyłączeniem kradzieży, które nastąpiły na skutek niezachowania należytej staranności przez beneficjenta.

2. Sposób postępowania podmiotów w razie wystąpienia okoliczności siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy, określa umowa.

§ 25. Poza okolicznościami siły wyższej i wyjątkowymi okolicznościami, o których mowa w przepisach rozporządzenia nr 1974/2006 oraz w § 25 ust.1, beneficjent nie jest zobowiązany do zwrotu pomocy w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 19 ust. 1, jeżeli cel operacji został osiągnięty i zachowany.

§ 26. W przypadku ustalenia nienależycie lub nadmiernie pobranych środków wypłaconych z przyczyn leżących po stronie zarządu województwa lub agencji płatniczej beneficjent zwraca nienależnie lub nadmiernie pobraną kwotę pomocy bez odsetek w terminie uzgodnionym z zarządem województwa lub agencją płatniczą.

§ 27. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej - rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 131, poz. 915 oraz z 2007 r. Nr 38, poz. 244).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1462 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 94, poz. 651.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 stanowi wykonanie upoważnienia zawartego 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427).

Podstawowe zasady wsparcia rozwoju obszarów wiejskich w ramach EFRROW określają przepisy rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez EFFROW (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005). Charakter przedmiotowego projektu rozporządzenia jest w znacznej mierze zdeterminowany regulacjami wspólnotowymi w tym zakresie, przede wszystkim regulacjami rozporządzenia nr 1698/2005, aktów prawnych wydanych na jego podstawie, jak również innych przepisów Unii Europejskiej dotyczących tego zakresu spraw.

Ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich jest aktem prawnym określającym działania ujęte w Programie na lata 2007-2013, wdrażane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz ogólne warunki i tryb przyznawania, wypłaty oraz zwracania pomocy finansowej w zakresie nieokreślonym w przepisach Unii Europejskiej oraz przewidzianym w tych przepisach do określenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej. Ustawa ta ustanawia ramy przyznania pomocy i zawiera upoważnienia do wydania przepisów wykonawczych koniecznych do stworzenia systemu wdrażania działań PROW na lata 2007-2013.

Na podstawie art. 22 ww. ustawy podstawą do przyznania pomocy beneficjentom przedmiotowego działania jest umowa, a nie decyzja administracyjna. Do postępowań w sprawie przyznania pomocy prowadzonych przez podmioty wdrażające nie stosuje się wobec tego przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów wskazanych w ww. ustawie. Konieczne jest zatem przyjęcie szczegółowych regulacji dotyczących wzajemnych relacji między wnioskodawcą lub beneficjentem działania a podmiotem wdrażającym, trybu

postępowania przy przyznaniu pomocy i trybu jej wypłaty na etapie realizacji operacji po zawarciu umowy.

Projektowane rozporządzenie ma zapewnić stworzenie sprawnego i efektywnego systemu wdrażania przedmiotowego działania i w związku z tym określa szczegółowo: szczegółowe warunki i tryb przyznawania, wypłaty oraz zwracania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w tym:

- 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność;
- 2) szczegółowe wymagania jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy oraz wnioski o płatność;
- 3) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, na podstawie której jest przyznawana pomoc;
- 4) kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności, inne niż wymienione w przepisach Unii Europejskiej w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy.

Określając warunki przyznawania pomocy, uregulowano szczegółowo wysokość i zakres pomocy, kryteria przyznania pomocy dotyczące beneficjenta i realizowanej przez niego operacji. Projekt rozporządzenia określa także tryb (w tym terminy) rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność, zawierania umów, wypłaty oraz zwrot pomocy.

Program określa ogólnie beneficjenta działania „Odnowa i rozwój wsi”, natomiast przepisy projektu rozporządzenia, poprzez wprowadzenie warunków podmiotowych, stanowiących kryteria dostępu dla ubiegających się o wsparcie w ramach działania, precyzują postanowienia Programu w tym zakresie.

Działanie „Odnowa i rozwój wsi” jest kontynuacją działania „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego” w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, stąd też określając podmiotowe kryteria dostępu kierowano się doświadczeniami z wdrażania tego działania w okresie 2004-2006. Aby zapewnić osiągnięcie i zachowanie celów działania, opisanych w Programie, projekt rozporządzenia szczegółowo reguluje również kryteria dostępu o charakterze przedmiotowym, określając między innymi kwestie montażu finansowego z udziałem

innych środków publicznych, rozpoczęcia i zakończenia realizacji operacji, dopuszczania realizacji operacji w etapach, terminów składania wniosków o płatność.

Działanie „Odnowa i rozwój wsi” należy do grupy działań o charakterze inwestycyjnym. Beneficjent realizuje swoją operację, na którą składa się szereg inwestycji wpisujących się w zakres określony w Programie, a pomoc udzielana w ramach przedmiotowego działania stanowi refundację określonej części kosztów kwalifikowalnych. Przepisy projektowanego rozporządzenia, uwzględniając wspólnotowe reguły dotyczące kwalifikowalności kosztów w przypadku działań o charakterze inwestycyjnym (rozporządzenie Komisji 1974/2006), wprowadzają regulacje dotyczące zakresu, formy oraz zasad ponoszenia kosztów kwalifikowalnych.

Regulując tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność, projekt rozporządzenia określa sposób naboru wniosków o przyznanie pomocy, zakres informacji, które zawiera wniosek o przyznanie pomocy, zasady ubiegania się o pomoc, zasady i terminy rozpatrywania wniosków oraz przypadki w których podmiot wdrażający: odmawia przyznania pomocy, pozostawia wniosek bez rozpatrzenia, wzywa do usunięcia braków, wzywa beneficjenta do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów. Pomoc przyznawana jest na podstawie umowy zawieranej w formie pisemnej między podmiotem wdrażającym, którym jest samorząd województwa, a beneficjentem działania. Projektowane rozporządzenie zawiera przepisy zawierające szczegółowe regulacje dotyczące m.in. formularza umowy, jego udostępnienia, postanowień umowy w zakresie praw i obowiązków stron, przyjętych zabezpieczeń należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań oraz ogólne warunki wypłaty środków finansowych.

Zaproponowane w projektowanym rozporządzeniu przepisy dotyczące trybu postępowania w sprawie przyznania i wypłaty pomocy są wynikiem doświadczeń z wdrażania działania „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego” w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”.

Biorąc pod uwagę konieczność szczegółowej weryfikacji wniosku oraz średni czas niezbędny na rozpatrzenie wniosku, w projekcie rozporządzenia określono termin rozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy tj. 3 miesiące od dnia zamknięcia naboru.

Projekt rozporządzenia wprowadza przepisy dotyczące obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków, przedłużenia terminu i przywrócenia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy, a także wstrzymania biegu terminów.

Na podstawie art. 47 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 państwa członkowskie mogą uznać w szczególności kategorie siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności, w których nie będą wymagać częściowego lub pełnego zwrotu pomocy otrzymanej przez beneficjenta mimo niedotrzymania podjętych zobowiązań. Korzystając z takiej możliwości, projektowane rozporządzenie określa kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności, inne niż wymienione w art. 47, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy.

Ponadto projektowane rozporządzenie określa sposób postępowania w sytuacji ustalenia nienależnie lub nadmiernie pobranych środków w ramach działania wypłaconych z przyczyn leżących po stronie podmiotu wdrażającego.

Określony w projekcie zakres i tryb przyznawania pomocy osobom uprawnionym, w szczególności sposób postępowania z wnioskiem o przyznanie pomocy i wnioskiem o płatność, z uwzględnieniem terminów oraz zasad rozliczania operacji mają na celu wprowadzenie do systemu prawnego szczegółowych regulacji w obszarze przedmiotowego działania, objętego Programem, oraz zapewnienie sprawnego wdrożenia tego działania.

Przedmiotowy instrument pomocy (działanie) jest, jak to już wcześniej zaznaczono, kontynuacją podobnego działania w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” realizowanego w latach 2004-2006.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia znajduje się w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie

Pomoc w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 może być przyznana gminie, instytucji kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, kościołowi i związkowi wyznaniowemu oraz organizacji pozarządowej o statusie organizacji pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, której cele statutowe są zbieżne z celami działania „Odnowa i rozwój wsi”.

2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa związanych z koniecznością współfinansowania tego działania przez budżet krajowy.

W przypadku beneficjentów: gminy oraz instytucji kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, co najmniej 25% środków finansowych na realizację operacji pochodzi z budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

Szacowana liczba beneficjentów w okresie 2007 – 2013 wyniesie 10 tysięcy.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy, ponieważ przyczyni się do wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej obszarów wiejskich.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie będzie neutralne w stosunku do konkurencyjności gospodarki.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionalny Polski. Realizacja działania stworzy warunki dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów wiejskich.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został przesłany do zaopiniowania do Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt rozporządzenia został również wysłany do:

- 1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 2) Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZ „Solidarność”;
- 3) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 4) Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”;
- 5) Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 6) Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 7) Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 8) Federacji Związków Producentów Rolnych;
- 9) Krajowej Rady Izb Rolniczych;
- 10) Krajowej Rady Gospodarczej;
- 11) Komitetu Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 12) Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”;
- 13) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 14) Krajowej Rady Spółdzielczej;
- 15) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych.

Opracowano w Departamencie
Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: